

نور و ظلمت

www.ketab.ir

از دیدگاه قرآن و سنت

سید علی فقیه

نور و ظلمت از دیدگاه قرآن و سنت

سید علی فقیه

ناشر: عاصم

صفحه آرایی: واحد هنری انتشارات عاصم

طرح روی جلد: مهدی باغبان نوین

صفحه آرا: رجعتی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۶-۳۲-۹

قیمت روی جلد: ۴۰۰/۰۰۰ ریال

سرشناسه: فقیه سید علی ۱۳۴۱ -

عنوان و نام پدیدآور: نور و ظلمت از دیدگاه قرآن و سنت / سید علی فقیه.

مشخصات نشر: تبریز: انتشارات عاصم، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۶-۳۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۶۷] - ۱۷۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

یادداشت: نمایه.

موضوع: نور و ظلمت در قرآن

موضوع: Light and darkness in the Qur'an

موضوع: نور و ظلمت -- احادیث

موضوع: Light and darkness -- Hadiths

موضوع: نور و ظلمت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Light and darkness -- Religious aspects -- Islam

رده بندی کنگره: BP۱۰۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹

شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۰۱۱۳۶

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب اعم از چاپ، کپی، تکثیر، ذخیره در

سیستم‌های بازیابی محفوظ است.

فهرست

مقدمه ۱۱

بخش اول: مفاهیم و کلیات (نور و ظلمت)

معنای لغوی و اصطلاحی نور	۱۵
معنی لغوی نور	۱۵
معنی اصطلاحی نور	۱۹
اقسام نور	۲۴
معنای لغوی و اصطلاحی ظلمت	۲۵
معنی لغوی ظلمت	۲۵
معنی اصطلاحی ظلمت	۲۶
معنای نور در قرآن و سنت	۲۷
معنای ظلمت در قرآن و سنت	۳۰
نور و ظلمت از دیدگاه شیخ اشراق	۴۳
رابطه میان نور و ظلمت از دیدگاه شیخ اشراق	۴۷
نور و ظلمت از دیدگاه صدر المتألهین ملاصدرای شیرازی	۵۰
نور و ظلمت از دیدگاه محی الدین عربی	۵۵
نور و ظلمت از دیدگاه علامه طباطبائی	۶۰

بخش دوم: بررسی حقیقت نور و ظلمت با استفاده از قرآن کریم و منابع تفسیری

۶۵	حقیقت نور بر اساس آیات قرآن کریم
۷۴	حجاب‌های نورانی و ظلمانی
۷۷	حقیقت ظلمات بر اساس آیات قرآن کریم
۷۹	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر صافی
۸۲	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر نور الثقلین
۸۵	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر منهج الصادقین
۸۸	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر مجمع البیان
۹۱	نور و ظلمت با استفاده از المیزان فی تفسیر القرآن
۹۶	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر سوره حمد امام خمینی ره
۱۱۳	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر فی ضلال القرآن
۱۱۵	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر الکشاف زمخشری
۱۱۷	نور و ظلمت با استفاده از تفسیر روح المعانی

بخش سوم: مصادیق نور و ظلمت تطبیق آن بر جهان هستی

۱۲۳	نور و ظلمت در نهج البلاغة علی علیه السلام
۱۲۴	منظور از نور بر اساس کتب روایی
۱۲۶	اطلاق نور بر خداوند
۱۲۸	اطلاق نور بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۱۲۹	اطلاق نور بر امامت
۱۳۲	اطلاق نور بر علم
۱۳۵	اطلاق نور بر هدایت
۱۳۶	اطلاق نور بر ایمان
۱۳۹	اطلاق نور بر تقوا
۱۴۱	اطلاق نور بر نماز
۱۴۴	اطلاق نور بر نماز شب

۱۴۶ اطلاق نور بر قرآن

۱۴۸ نتیجه

بخش چهارم: فهارس

۱۵۵ فهرست آیات

۱۵۹ فهرست روایات

۱۶۱ فهرست اعلام

۱۶۷ فهرست منابع و مأخذ

مقدمه

نور و ظلمت از دیرباز به عنوان یک مسأله مهم مطرح بوده است، در قرآن کریم آیات متعددی پیرامون نور و ظلمات و مصادیق آن اختصاص یافته است و یک سوره کامل از قرآن به اسم «نور» نازل گردیده است.

خداوند متعال در آیه ۳۵ سوره نور خود را نور می نامد که به تفصیل در این مقاله پیرامون آن بحث می گردد و در این راستا از آراء مفسرین و روایات و احادیث شریفه و دیگر آیات قرآن کریم مدد جسته می شود. همچنین آیات و روایات بسیاری در قرآن کریم به بحث ظلمات و ظلمت ها اختصاص دارد، واژه نور پیوسته به صورت مفرد آمده است، چرا که نور واقعی و مطلق یکی است و ظلمات به صورت جمع پیوسته در قرآن مورد بحث واقع گردیده که البته مصادیق آن در عالم خارج نیز بسیار است، از جمله: ضلالت های نفسانی، کفر و جهل و نادانی و... که باعث گمراهی و دور شدن انسان از سرچشمه واقعی هستی و فرو رفتن انسان در تاریکی ها و نادانی هاست. نور نیز مصادیق کثیری دارد که البته نورانیت آنان از نور حضرت حق می باشد و افاضه فیض آنان به خاطر اتصاف آنان به خدای سبحان است، از جمله آن، اطلاق نور بر پیامبر، امامان معصوم علیهم السلام، تقوا، نماز، هدایت و... می باشد.

در این تحقیق تلاش گردیده که به صورت جداگانه به مسأله نور و ظلمات از دیدگاه قرآن، احادیث، آراء مفسرین، حکما و فلاسفه پرداخته شود. آنچه از جمع آراء ایشان استنباط می گردد، این است که مراد از نور همان وجود می باشد، زیرا هر موجودی از حیث موجود

بودنش و خلقتش متصف به خداوند متعال است و مراد از آیه شریفه: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...» نیز ذکر همین معنی است که در ضمن تحقیق به آن پرداخته می‌شود. همچنین تلاش گردیده با تطبیق آراء مفسرین، حکما و فلاسفه پیرامون نور و ظلمات به درک درستی از آن برسیم.